

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO IIaPGW DLA OBSZARU DORZECZA DNIESTRU

Załącznik D.2. Pisemne podsumowanie do IIaPGW dla obszaru dorzecza Dniestru

1 Wprowadzenie

Plan gospodarowania wodami jako dokument w dziedzinie gospodarki wodnej wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym mogących powodować znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000, podlega obowiązkowi poddania go strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy ooś, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, w tym projektu IIaPGW, obejmuje w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

W myśl art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem przez organ administracji dokumentu strategicznego bierze on pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów biorących udział w postępowaniu w sprawie SOOŚ oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych.

Do przyjętego dokumentu załącza się:

- uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
- pisemne podsumowanie zawierające: uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów administracji uczestniczących w SOOŚ, zgłoszone uwagi i wnioski, wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (jeżeli było przeprowadzone) oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest pisemne podsumowanie do IIaPGW dla obszaru dorzecza Dniestru (dalej Pisemne podsumowanie).

Organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP - przekazuje przyjęty dokument wraz z Pisemnym podsumowaniem, organom, które brały udział w SOOŚ: Generalnemu Dyrektorowi Ochrony

Środowiska, Podkarpackiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Rzeszowie (art. 55 ust. 4 ustawy ooś).

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy ooś organ opracowujący projekt IIaPGW - PGW WP - jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami przedstawionymi w Pisemnym podsumowaniu.

2 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

W prognozie oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW przeanalizowano działania określone w projekcie IIaPGW, przeprowadzono ocenę ich wpływu na środowisko i nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, ponieważ są one ukierunkowane na ochronę wód i środowiska jako całości. W związku z powyższym nie stwierdzono konieczności lub zasadności doboru rozwiązań alternatywnych na poziomie katalogu działań krajowych, katalogu działań dla poszczególnych kategorii wód oraz na poziomie zestawów działań przypisanych poszczególnym jcw. W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków dotyczących m.in. rozwiązań alternatywnych (wariantowania) ponownie przeanalizowano w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko te zagadnienia i nie stwierdzono konieczności wskazywania rozwiązań alternatywnych.

3 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Analiza projektu IIaPGW dla obszaru dorzecza Dniestru, w tym w szczególności w zakresie celów, obszarów interwencji, kategorii i typów działań ujętych w zestawach działań odnosi się do poszanowania i ochrony środowiska, w tym zdrowia i jakości życia ludzi. Plan ma charakter prośrodowiskowy, zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz zbieżny z celami środowiskowymi wyznaczonymi w dokumentach strategicznych szczebla międzynarodowego, unijnego, krajowego oraz regionalnego.

W toku przeprowadzonych analiz nie zidentyfikowano działań, które na etapie SOOŚ mogłyby zostać ocenione jako stwarzające wysokie prawdopodobieństwo wywołania konfliktów społecznych czy silnego oporu środowisk i organizacji ekologicznych występujących w interesie ochrony obszarów szczególnie cennych przyrodniczo. Zaplanowane działania nie będą wpływały na pogłębienie występujących w środowisku presji, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie, w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.

Tabela poniżej stanowi podsumowanie wyników analiz.

Tabela 1 Podsumowanie wyników analiz potencjalnych oddziaływań w przypadku realizacji działań IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru dla jcwp RW

Komponent środowiska	Prognozowany wpływ			
	PK	PN	PN/PK	0
Ludzie, w tym jakość życia i zdrowie			x	
Różnorodność biologiczna, fauna i flora; w tym obszary objęte ochroną	x			
Wody powierzchniowe	x			
Wody podziemne	x			
Zasoby naturalne	x			
Powietrze	x			
Klimat	x			
Powierzchnia ziemi, w tym gleby	x			
Krajobraz	x			
Zabytki i dobra materialne				x
SUMA	8	0	1	1

Źródło: opracowanie własne

Prognozowany efekt skumulowany rozumiany jako zgrupowanie działań w obrębie danego terenu ocenia się w Prognozie w kategoriach wpływu generalnie pozytywnego. Zamierzone w projekcie IIaPGW efekty środowiskowe będą niosły ze sobą znaczne korzyści dla środowiska naturalnego, w tym przede wszystkim w zakresie poprawy jakości wód. Rozłożenie w czasie planowanych na jednym obszarze działań o charakterze stricte technicznym pozwoli natomiast skutecznie zniwelować możliwe kumulowanie się negatywnych oddziaływań, związanych z fazą ich realizacji (prace budowlane, przebudowy, rozbudowy).

Nie stwierdzono ryzyka wystąpienia znaczących oddziaływań negatywnych o charakterze transgranicznym.

Wskazane w dokumencie działania z założenia mają doprowadzić do poprawy stanu wód, ich zasobów oraz warunków korzystania z wód, jak również poprawy stanu siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt zależnych od wód. Pośrednio, jako rezultat poprawy stanu wód oraz obszarów chronionych od nich zależnych, spodziewać się należy korzystnego wpływu na jakość życia i zdrowie ludzi, na ochronę a nawet poprawę bioróżnorodności, zachowanie spójności sieci ekologicznej oraz zasobów flory i fauny, na poprawę lokalnych warunków aerosanitarnych i ochronę klimatu oraz uwzględnienie adaptacji do zmian klimatu, w przypadku działań klimatyzależnych.

Przewidziane w Planie działania przyczynią się do ochrony zasobów naturalnych, powierzchni ziemi (w tym gleb), poprawy walorów krajobrazowych oraz do zachowania dziedzictwa kulturowego (poprzez m.in. wpływ na ograniczenie wpływu czynników będących przyczyną degradacji obiektów zabytkowych związanych z wodami) oraz generalnie do podniesienia świadomości ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej oraz rolnej. Spodziewany korzystny wpływ wdrożenia projektu IIaPGW potęguje wzajemna komplementarność oraz synergiczność działań w nim ujętych.

Dla wzmocnienia wspomnianej synergiczności działań w ramach IIaPGW zaplanowano m.in. działania edukacyjne, ponieważ dla zapewnienia długoterminowych efektów wprowadzanych działań niezbędne jest zapewnienie odpowiedniej edukacji dla korzystających z wód, aby poprzez świadome ich działania unikać i eliminować zagrożenia oraz potencjalne źródła presji.

Plany Gospodarowania Wodami stanowią w krajowej oraz unijnej polityce rozwoju główny dokument planistycznym w zakresie kształtowania stanu zasobów wodnych na obszarze dorzeczy i wyznaczania zasad gospodarowania nimi. Tym samym ważne jest, aby IIaPGW stał się w kolejnym cyklu planistycznym (2022-2027) faktycznym fundamentem działań w zakresie ochrony zasobów wodnych i racjonalnego gospodarowania nimi w Polsce - zgodnego z założeniami RDW, przy jednoczesnym stosowaniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Wyznaczane w planach zasady gospodarowania wodami powinny być co najmniej zbieżne z zasadami rozwoju zrównoważonego, rozumianego jako forma eksploatacji szeroko rozumianych zasobów przyrody, która pozwala na zaspokojenie obecnych i przyszłych potrzeb społecznych, ale równocześnie nie prowadzi do degradacji środowiska. Rozwój taki polega na powiązaniu rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z dobrym stanem środowiska i dążeniem do zachowania środowiska dla przyszłych pokoleń. Jak wykazały analizy przeprowadzone w ramach Prognozy, IIaPGW wpisuje się w tak zdefiniowaną ideę zrównoważonego rozwoju.

Dobrane na potrzeby realizacji IIaPGW zestawy działań ukierunkowane są na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Dobór tych działań w każdym cyklu planistycznym poprzedza szereg analiz i prac przygotowawczych ukierunkowanych na określenie pełnego obrazu stanu jcw i postępu w osiąganiu celów środowiskowych. Na bazie tych informacji formułowane są zapisy planów gospodarowania wodami, które służą koordynacji działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody, poprawę ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałanie skutkom suszy. Wyżej wymienione cele łączą w sobie szeroko rozumiany interes społeczny, gospodarczy oraz środowiskowy.

Podsumowując uznaje się, że IIaPGW wyczerpująco definiuje działania jakie zostaną podjęte dla osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych wód oraz obszarów chronionych. Przedstawione poniżej rekomendacje mają na celu podkreślenie zagadnień najistotniejszych z punktu widzenia środowiskowych aspektów procesu wdrażania i realizacji postanowień tego dokumentu strategicznego, są to:

- Zgodnie z zasadą przezorności zwrócenie szczególnej uwagi na aktywne zaangażowanie organów administracji właściwych do spraw wód i ochrony środowiska w konsultacjach społecznych projektu IIaPGW.
- Zadbanie o całościowe i kompleksowe wdrażanie działań zaplanowanych w IIaPGW, tak aby efektywnie przynosiły pozytywne skutki dla stanu i jakości wód (zwrócenie szczególnej uwagi na monitoring postępu realizacji działań).
- Zapewnienie podejścia do analiz oraz realizacji projektu IIaPGW zgodnie z przyjętą w dokumencie zasadą planowania i podejmowania działań „od źródeł do ujścia”, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działania podejmowane w jcwp rzecznych. Całościowe i kompleksowe wdrażanie działań, aby efektywnie przynosiły pozytywne skutki dla stanu i jakości wód.
- Zwrócenie uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniego stanu budowli piętrzących.
- Objęcie kompleksowymi analizami całego cyklu obiegu wody w przemyśle, czyli pobory - zużycie wody - oczyszczanie - zrzut ścieków przemysłowych; oraz odwodnień tam, gdzie są prowadzone (działanie szczególnie istotne dla jcwpd).
- Promocja działań ukierunkowanych na wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym.
- Na etapie realizacji przedsięwzięć (m.in. z zakresu gospodarki ściekowej) uwzględnianie analiz dotyczących odporności infrastruktury i terenów na zmiany klimatu.

4 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy ooś, organ opracowujący projekt dokumentu podlegającego SOOŚ, poddał projekt IIaPGW wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy - w przypadku IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru - GDOŚ, PPWIS.

4.1 Opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

PGW WP otrzymało opinię Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pismem znak DOOŚ-TSOOŚ.410.17.2021.TW z dnia 26 listopada 2021 r. W tabeli 2 poniżej zestawiono opinię wraz z informacją w jaki sposób PGW WP opracowujący projekt dokumentu wziął ją pod uwagę przed przyjęciem IIaPGW.

Tabela 2   **Opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wraz z informacją w jaki sposób została wzięta pod uwagę**

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
1	Polskie dorzecze Dniestru obejmuje część zlewni górnych odcinków rzek Strwiąż, Mszaniec i Lechnawa, zajmując obszar o powierzchni 233 km2 położony w całości w województwie podkarpackim. W obszarze dorzecza Dniestru znajdują się 2 jednolite części wód powierzchniowych (dalej jako jcw), należące do typu „potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym”. Zgodnie z APGW (str. 31) w obrębie dorzecza Dniestru znajduje się 1 jednolita część wód podziemnych (choć na str. 191 prognozy stwierdzono, że „Na obszarze dorzecza Dniestru nie wyznaczono jcwpd.”).	Uwzględnienie	W treści prognozy usunięto zapis o niewyznaczonych jcwpd. Zapisano natomiast informacje, że dla tego jcwpd nie powstały działania. Treść poprawiona w prognozie: "W cyklu planistycznym 2022-2027 na obszarze dorzecza Dniestru nie wskazano jednak jcwpd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych. Dla jcwpd nr 169 nie zbudowano też zestawu działań mających na celu poprawę jej stanu chemicznego i ilościowego."
2	<p>W APGW (str. 159 i 160) przewidziano realizację 9 indywidualnych działań (w załączniku 5.3 ujęto ich 8), które wdrożone zostaną na obszarze trzech jcw. Działania te należą do grup:</p> <p>poprawa warunków dla obszarów chronionych;</p> <p>udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowli proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych;</p> <p>przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych;</p> <p>ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych;</p> <p>weryfikacja programu ochrony środowiska.</p> <p>W odniesieniu do planowanych działań uzasadnione jest stwierdzenie, że ich realizacja wiąże się z pozytywnymi skutkami dla środowiska, a ewentualne wystąpienie towarzyszących oddziaływań niekorzystnych będzie miało charakter okresowy. Biorąc pod uwagę powyższe oraz znikomą liczbą planowanych w APGW działań polegających na ingerencji w środowisko, należy stwierdzić, że załączony „Projekt prognozy oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW dla obszaru dorzecza Dniestru” (dalej jako prognoza) nie został opracowany odpowiednio do skali i szczegółowości planowanych działań.</p>	Wyjaśnienie	<p>Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednio oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwojaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o</p>

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacji od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dniestru zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.
3	<p>Autorzy prognozy obarczyli ten dokument znaczną ilością zbędnych informacji – w tym zagadnień ogólnych, których rozważanie zasadne jest w odniesieniu do projektów ponadlokalnych – nie zauważając, że APGW nie dotyczy całego kraju, a obszaru kilkuset km². Jako przykłady zamieszczenia niepotrzebnych informacji w prognozie mogą posłużyć – w części, która powinna dotyczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanu środowiska w obszarze realizacji APGW (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy ooś) – próby opisu elementów środowiska przyrodniczego w skali całej Polski, w tym streszczenie Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, opis znaczenia kraju dla ochrony zasobów przyrodniczych Unii Europejskiej, charakterystyka kolejnych grup organizmów w skali całego kraju, czy opis ponadregionalnych problemów zachowania różnorodności biologicznej, który także jest nieprzydatny dla określenia wpływu na środowisko skutków realizacji APGW; - przewidywanych znaczących oddziaływań wynikających z realizacji APGW (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy ooś) – ogólne i abstrakcyjne charakterystyki dotyczące różnych cech środowiska podatnych na oddziaływania, które można zobrazować fragmentem opisu dla części „klimat” (str. 200) „Wyróżnia się dwa czynniki wpływające na współczesny klimat i jego prognozowane zmiany - sumę naturalnych procesów wynikających z cyklu życia planety ...”. 	Wyjaśnienie	<p>Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz nie pogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘rol’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również</p>

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacji od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dniestru zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.
4	Objętościowy rozrost prognozy osiągnięto także poprzez szereg powtórzeń (przykładowo: wątek opisujący, iż działanie „Poprawa warunków dla obszarów chronionych” polega na realizacji zadań wynikających z planów ochrony/planów zadań ochronnych powielono co najmniej dziewięciokrotnie: str. 174, 177, 186, 192, 194, 206, 207, 210 i 216), zamieszczanie treści zupełnie niezwiązanych z ocenianym dokumentem (tu najbardziej rażącym przykładem jest blisko półtorastronicowy – str. 28 i 29 – opis podejścia do oceny „przedsięwzięć derogowanych”, a następnie stwierdzenie, że APGW nie zawiera wykazu takich inwestycji) oraz przeplatanie treści dotyczących obszaru Dniestru z odniesieniami do całego kraju.	Wyjaśnienie	Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednio oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz nie pogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacji od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dniestru zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.
5	Mimo że prognoza zawiera pewne stwierdzenia i opisy oddziaływań dotyczące konkretnych działań przewidywanych do realizacji na obszarze dorzecza Dniestru, to pojawiają się w niej deklaracje, które mogą podważać jej wiarygodność i przydatność w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przykładowo na str. 190 stwierdzono jednocześnie, że „Możliwe jest wystąpienie krótkotrwałych i lokalnych negatywnych oddziaływań, które mogą być związane są z etapem przeprowadzenia inwestycji (np. w ramach działań dedykowanych czynnej ochronie płazów). Tym samym, nie stwierdza się ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań w zakresie wpływu na komponent Wody powierzchniowe”. Z kolei traktowanie oddziaływania związanego z budową oczek wodnych o powierzchni 25 m ² jako bezwarunkowo „zerowego” (str. 207 prognozy) jest nieuprawnione wobec niewskazywania lokalizacji ingerencji i związanym z tym brakiem wiedzy o stanie środowiska poddanego oddziaływaniu.	Wyjaśnienie	W treści prognozy w przypisie pojawiło się wyjaśnienie, mówiące o wystąpieniu krótkotrwałego, negatywnego wpływu w konkretnym przypadku budowy oczek wodnych. Treść z prognozy: "W tym konkretnym przypadku działanie to dotyczy budowy oczek wodnych o powierzchni 25 m2 dla aktywnej ochrony płazów oraz okresowe ich czyszczenie i monitoring. W tym konkretnym przypadku nastąpi krótkotrwały negatywny wpływ na powierzchnię ziemi w fazie budowy oczek wodnych, jednakże ze względu na skalę oddziaływania wpływ realizacji działania został oceniony jako zerowy."
6	Ponadto zwrócenia uwagi wymagają niejednoznaczności dotyczące oddziaływań transgranicznych (str. 231 prognozy), bowiem równocześnie przedstawiono dwie nietożsame deklaracje: jedną, według której dojdzie wyłącznie do oddziaływań pozytywnych („zastosowanie będą miały jedynie działania miękkie ...”, które „mogą jedynie w sposób pozytywny oddziaływać na stan wód w dolnych odcinkach cieków na terytorium Ukrainy”) i drugą, że wystąpienie znacząco negatywnego transgranicznego oddziaływania nie jest wykluczone, a mało prawdopodobne („Przeprowadzone ... analizy ... pozwoliły na ocenę możliwości wystąpienia znacząco negatywnego transgranicznego oddziaływania w związku z realizacją zapisów IIaPGW jako mało prawdopodobną.”).	Uwzględniono	W rozdziałach 5 i 7 Prognozy przedstawiono informacje o prognozowanych, możliwych do wystąpienia w wyniku realizacji projektu IIaPGW m.in. negatywnych oddziaływaniach na środowisko. Zauważyć należy, że negatywne oddziaływania na środowisko występują stale, są to wszystkie presje, w tym emisje do środowiska, które w sposób ciągły powstawały, powstają i będą powstawać w wyniku korzystania ze środowiska przez ludzi. Są to między innymi emisje zanieczyszczeń takie jak np. odprowadzanie ścieków, powstające w wyniku nawożenia pól i wiele innych. Podczas realizacji inwestycji cytowanych w opinii i innych w Prognozie zidentyfikowano prognozowane oddziaływania na środowisko, w tym wskazano komponenty, w których mogą one wystąpić. W Prognozie, na podstawie dostępnych na tym etapie danych o planowanych pracach i inwestycjach nie stwierdzono, że mogą wystąpić oddziaływania znaczące. Wskazano jednocześnie zgodnie z zasadą przezorności, że na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko, kiedy to będą znane szczegółowe dane dotyczące planowanych inwestycji, może zaistnieć sytuacja, że takie znaczące oddziaływania zostaną zidentyfikowane oraz że należy wtedy podjąć kroki w celu ich uniknięcia lub minimalizacji w ramach postępowania w sprawie ooś. Analizy przeprowadzone w Prognozie są dostosowane do poziomu informacji na etapie analiz strategicznych, mało prawdopodobne jest zatem aby na kolejnym etapie - procedury ooś przedsięwzięć - stwierdzono prawdopodobieństwo wystąpienia znaczących oddziaływań transgranicznych, jednak nie można takiej sytuacji wykluczyć ze względu na obecny jedynie ogólny zarys planowanych inwestycji. Ponadto zauważyć należy, że zgodnie z art. 51 ust. 2, pkt 2 lit. e ustawy OOŚ identyfikacja dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących według definicji z ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływania w prognozie mogłyby zostać ocenione jako znacząco negatywne na jakiegokolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie (wyniki analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy), w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000. W związku z powyższym w podsumowaniu analiz w rozdziale 7, również stwierdzono, że mało prawdopodobna jest ewentualność wystąpienia istotnych oddziaływań transgranicznych, a co za tym idzie oddziaływań znaczących. Zatem wniosek z przeprowadzonej analizy ocennej, w konsekwencji, jako uogólniony wniosek z rozdziału 7, wskazuje, że nie stwierdzono ryzyka wystąpienia znaczących oddziaływań transgranicznych w wyniku realizacji projektu IIaPGW.

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			Zmieniono zapis w rozdziale 7. Obecny zapis: "Przeprowadzone na potrzeby niniejszej Prognozy analizy oddziaływań transgranicznych na terytorium Ukrainy, przy uwzględnieniu poziomu szczegółowości ocenianego dokumentu oraz posiadanej wiedzy nt. rodzaju, charakteru i miejsca koncentracji działań przewidzianych w projekcie IIaPGW, pozwoliły na ocenę, że realizacja ustaleń IIaPGW wiąże się z możliwością wystąpienia jedynie pozytywnego oddziaływania na środowisko."
7	Także zawartość APGW jest zbędnie rozbudowana, ponieważ zawiera ogólne informacje, w wielu przypadkach właściwe dla projektów aktualizacji planów gospodarowania wodami dla dużych dorzeczy. Jako przykład niedostosowania treści dokumentu do specyfiki działań planowanych do realizacji w dorzeczu Dniestru, należy wskazać rozdział 16. Na dwóch stronach zreferowano zagadnienie dotyczące przedsięwzięć derogowanych, po czym stwierdzono, że „na obszarze analizowanego dorzecza nie zidentyfikowano inwestycji i działań spełniających przesłanki wskazane w art. 4 ust. 7 RDW”.	Wyjaśnienie	Zestawienie inwestycji kierunkowych stanowi zestawienie informacji o inwestycjach planowanych w obszarze gospodarki wodnej pełniąc rolę wyłącznie materiału dodatkowego, informacyjnego. Nie jest bezpośrednim elementem IIaPGW zgodnie z zakresem określonym w z ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Zestawienie inwestycji kierunkowych jest dokumentem wtórnym przywołującym inwestycje wskazane w Programie Planowanych Inwestycji (PPI) i aPZRP wraz z informacjami zawartymi w tych dokumentach. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji przedsięwzięć wymienionych w „Zestawieniu inwestycji kierunkowych” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Te przedsięwzięcia nie są również emanacją celów IIaPGW i nie służą osiągnięciu celów środowiskowych. Z tego powodu ww. przedsięwzięcia nie są przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
8	Podkreślenia wymaga, że mimo upublicznienia wraz z APGW „Zestawienia kierunkowych inwestycji w gospodarce wodnej lub związanych z wodami”, w dokumencie tym nie znaleziono inwestycji związanych z ciekami krajowej części dorzecza Dniestru. Ponadto, w tabeli 6-1 „Podsumowanie oceny potencjału wystąpienia kumulacji oddziaływań na poziomie dokumentów strategicznych”, zamieszczonej w prognozie, przywołuje się szereg dokumentów, które mają być powiązane z APGW. Jednak w przypadku żadnego z nich nie wskazano konkretnych przedsięwzięć. Zachodzi zatem uzasadniona wątpliwość – czy w przypadku niewielkiego obszaru objętego APGW, dokumenty te przewidują na jego terenie realizację jakiegokolwiek inwestycji. I jednocześnie - czy zasadne jest wielokrotne przywoływanie tych dokumentów w APGW i prognozie.	Wyjaśnienie	Zestawienie inwestycji kierunkowych stanowi zestawienie informacji o inwestycjach planowanych w obszarze gospodarki wodnej pełniąc rolę wyłącznie materiału dodatkowego, informacyjnego. Nie jest bezpośrednim elementem IIaPGW zgodnie z zakresem określonym w z ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Zestawienie inwestycji kierunkowych jest dokumentem wtórnym przywołującym inwestycje wskazane w Programie Planowanych Inwestycji (PPI) i aPZRP wraz z informacjami zawartymi w tych dokumentach. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji przedsięwzięć wymienionych w „Zestawieniu inwestycji kierunkowych” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Te przedsięwzięcia nie są również emanacją celów IIaPGW i nie służą osiągnięciu celów środowiskowych. Z tego powodu ww. przedsięwzięcia nie są przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przywołana w uwadze tabela 6.1 prognozy prezentuje na poziomie strategicznym cele zdefiniowane w wymienionych dokumentach, a nie konkretne przedsięwzięcia. Tabela uwzględnia również informacje zawarte w Prognozach OOŚ, w przypadku dokumentów dla których takie zostały wykonane i jest bezpośrednią realizacją wymogu GDOŚ w tym zakresie: „Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Nie zawiera wyników analiz dot. zestawienia inwestycji kierunkowych zgodnie z powyższym wyjaśnieniem
9	W przypadku, kiedy inne niż APGW dokumenty przewidują interwencje w obszarze dorzecza Dniestru, niezbędne jest uwzględnienie tej okoliczności w ocenie oddziaływania na środowisko, w ramach analiz skutków skumulowanych. Ocena powinna zostać sporządzona z zapewnieniem odpowiedniego poziomu szczegółowości. Trzeba mieć na uwadze, że zestawienie działań dla jcw powinno zawierać przyszłe presje generowane przez wszystkie inwestycje, w tym te uznane za konieczne do realizacji wobec ich uwzględnienia w pozostałych dokumentach planistycznych. Nawiązując do uwagi dotyczącej oddziaływań skumulowanych, trzeba zaznaczyć, że bez zestawienia działań przewidzianych we wszystkich dokumentach strategicznych, nie jest możliwe ustalenie	Uwzględniono	Zgodnie z przyjętą metodyką ocenę ryzyka wystąpienia oddziaływań skumulowanych przeprowadzono na poziomie strategicznym uwzględniając wymogi GDOŚ dot. zakresu prognozy: „Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Ma to szczególne znaczenie (...)”. Zgodnie z przywołanym wymogiem w Załączniku C3 oraz rozdziale 6 Prognozy odniesiono się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej i uwzględniono informacje zawarte w Prognozach OOŚ, dla których takie zostały wykonane, które następnie posłużyły do identyfikacji ryzyka kumulowania się generowanych przez nie na poziomie strategicznym oddziaływań z oddziaływaniami ocenianego IIaPGW. Ponadto zauważyć należy, zgodnie z art. 51. ust. 2, pkt 2 lit. e ustawy OOŚ identyfikacja skumulowanego charakteru dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących wg. definicji z ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływania mogłyby zostać ocenione w prognozie jako znacząco negatywne na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie, w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000. Tym samym nie zachodzą przesłanki dla ryzyka braku możliwości przyjęcia projektu dokumentu w związku z art. 55 ust.2 ustawy o.o.ś. Sugerowane podejście do oddziaływań skumulowanych dla dokumentu o charakterze i strukturze IIaPGW nie zostało wdrożone na etapie przygotowywania metodyki SOOS z uwagi na brak możliwości dokonania ocen na poziomie innym strategicznym. Podsumowanie rozdziału 5.3.2 uzupełniono o wyjaśnienie: „W wyniku oceny stwierdzono, że zestawy działań zaproponowane dla obszaru dorzecza Dniestru, realizowane jako działania nietechniczne w 5 kategoriach:

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	czy planowane zestawy działań skierowane na poprawę stanu wód są wystarczające oraz czy nie kolidują z zapisami wynikającymi z innych dokumentów planistycznych. Ponadto, takie zestawienie wydaje się niezbędne na potrzeby racjonalnego działania na rzecz stanu wód, szczególnie dla organów administracji wydających decyzje zezwalających na realizację inwestycji.		<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa warunków dla obszarów chronionych, - Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków, - Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków, - Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków, - Weryfikacja programu ochrony środowiska, <p>mogą przede wszystkim generować pozytywne oddziaływania na komponent, ponieważ mają na celu poprawę stanu siedlisk i gatunków oraz zachowanie lub wzmocnienie bioróżnorodności. Analiza oddziaływania na formy ochrony przyrody przedstawiona w załączniku C2 wykazała, że ryzyko negatywnego wpływu na obszarze dorzecza Dniestru nie dotyczy żadnej formy ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000, gdzie nie stwierdzono również ryzyka negatywnego wpływu na integralność obszarów chronionych i ich powiązania oraz na korytarze ekologiczne.”</p>
10	Podsumowując, należy podkreślić przygotowanie dokumentów na podstawie szablonu, który miałby być odpowiednim dla wszystkich opracowywanych projektów aktualizacji planów gospodarowania wodami – obejmujących duże obszary dorzeczy Wisły i Odry, jak i pozostałe dorzecza o niewielkich areałach. Założenie to należy uznać za błędne, postulując jednocześnie korekty dokumentów. W przypadku prognozy – po uzupełnieniu zestawu działań przewidzianych w APGW o konkretne przedsięwzięcia pochodzące z innych dokumentów (i dokonania ujednoznacznień w tym zakresie) – celem korekty będzie przed wszystkim:	Uwzględniono	<p>Wprowadzono następujący akapit podsumowania do rozdziału 6: „Przed wszystkim jednak brak kumulacji negatywnych oddziaływań ustaleń IIaPGW z innymi dokumentami strategicznymi wynika z faktu, że w ramach zestawu działań dla obszaru dorzecza Dniestru nie przewiduje się realizacji działań technicznych. Przewidziane są jedynie działania nietechniczno/techniczne dla obszarów chronionych, zatem wdrożenie ustaleń IIaPGW nie będzie powodowało negatywnego wpływu na środowisko, więc ten wpływ nie może się kumulować.”</p> <p>Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz nie pogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawie działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacji od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dniestru zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.
11	wstęp jak wyżej - wyeliminowanie ogólnikowych zapisów, które zdominowały treść prognozy;	Wyjaśnienie	Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednio oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz nie pogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacje od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dniestru zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.
12	wstęp jak wyżej - skupienie się na ujednoznacznionym opisie oddziaływań generowanych przez działania, które będą realizowane na podstawie APGW;	Wyjaśnienie	Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz nie pogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacji od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dniestru zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.
13	wstęp jak wyżej - analiza oddziaływań skumulowanych z uwzględnieniem przedsięwzięć i innych działań istotnych z punktu widzenia oddziaływań na środowisko – po uprzednim ich zestawieniu – przewidzianych przez inne dokumenty strategiczne;	Uwzględniono	Wprowadzono następujący akapit podsumowania do rozdziału 6: "Przed wszystkim jednak brak kumulacji negatywnych oddziaływań ustaleń IIaPGW z innymi dokumentami strategicznymi wynika z faktu, że w ramach zestawu działań dla obszaru dorzecza Dniestru nie przewiduje się realizacji działań technicznych. Przewidziane są jedynie działania nietechniczno/techniczne dla obszarów chronionych, zatem wdrożenie ustaleń IIaPGW nie będzie powodowało negatywnego wpływu na środowisko, więc ten wpływ nie może się kumulować." Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji Z uwagi na dwojaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska.

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			<p>Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacji od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dniestru zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.</p>
14	<p>wstęp jak wyżej</p> <p>- przedstawienie działań minimalizujących przypisanych do poszczególnych działań (załącznik C4 „Wytyczne działania minimalizujące” zawiera wykaz dokumentów, w których należy szukać bardziej szczegółowych informacji; w rezultacie, wymienione w APGW katalogi i zestawy działań nie mają przypisanych działań minimalizujących).</p>	Wyjaśnienie	<p>Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz nie pogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich</p>

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacji od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dniestru zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.
15	Zasadne jest także zwrócenie uwagi, że przedłożona dokumentacja jest bardzo obfita i, o ile zrozumiałą jest konieczność przedstawiania rozbudowanych treści, to liczba indywidualnych dokumentów (plików zasadniczych, załączników, grup załączników, tzw. errat) pozbawionych szczegółowej charakterystyki i odniesień w treści zasadniczych dokumentów, poważnie utrudnia analizę przedłożonej dokumentacji. Ponadto podejściem nieprawidłowym jest przedstawianie nowych treści jako tzw. „errat”, bowiem errata służy do zestawienia błędów ostatecznie ustalonej wersji opracowania, nie zaś do dodawania kolejnych informacji i wynikających z nich zmian w procedowanym projekcie dokumentu (wersji nieostatecznej).	Wyjaśnienie	<p>Plany gospodarowania wodami są dokumentami prezentującymi zakres danych i informacji wymagany zarówno ustawą pr.w., rozporządzeniem dot. szczegółowego zakresu planów gospodarowania wodami jak również wymogami raportowymi Komisji Europejskiej. Plany to dokumenty strategiczne przyjmowane w formie rozporządzenia, a tym samym uwzględniające w swojej strukturze docelowy sposób prezentowania danych.</p> <p>Z uwagi na wymagany poziom szczegółowości danych i zagadnień przyjęta struktura dokumentów obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentację w treści głównej IIaPGW danych na poziomie obszaru dorzecza i poszczególnych regionów wodnych: dane i informacje charakteryzujące obszar dorzecza i regionów wodnych oraz prezentujące omówienie wszystkich zagadnień wymaganych dla IIaPGW z odniesieniem w treści do odpowiednich załączników zawierających dane szczegółowe dla poszczególnych jcw; - prezentację całości danych IIaPGW na poziomie każdej jcw w poszczególnych załącznikach przywołanych w treści IIaPGW. Załączniki to zestawienia excel umożliwiające łatwe poruszanie się po prezentowanych danych dla każdej jcw. Dodatkowym elementem wprowadzonym w IIaPGW jest załącznik nr 1 stanowiący zestawienie wszystkich najistotniejszych danych prezentowanych w IIaPGW dla poszczególnej jcw, a zatem stanowiący zbiorcze podsumowanie danych dla każdej jcw; - prezentację danych przestrzennie w formie załączników mapowych. Skala stosowanych map dostosowana została do wymogów prezentacji i publikacji danych w formie rozporządzenia. <p>Informacje o zastosowanej strukturze dokumentu wraz ze szczegółowym zestawieniem w których rozdziałach IIaPGW znajdują się informacje wymagane dla zakresu IIaPGW. Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VlaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VlaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VlaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r. Odnośnie objętości i liczby indywidualnych dokumentów do Prognozy, zostały one wskazane w treści samej prognozy w tabeli załączników, zamieszczonej zaraz za spisem treści. Poza wylistowaniem numerów załączników w tabeli znajdują się ich tytuły, które obrazują treść w nich zamieszczoną. Szczegółowe odniesienie się autorów do sposobu wykorzystania załączonych dokumentów zostało opisane w rozdziale 1.2.2 oraz w poszczególnych rozdziałach tematycznych, których załączniki są rozwinięciem.</p>

4.2 Opinia Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

PGW WP otrzymało opinię Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie pismem znak SNZ.9020.3.32.2021.AL z dnia 5 listopada 2021 r. Organ pozytywnie zaopiniował projekt IIaPGW pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Organ stwierdza, że ocena oddziaływań realizacji działań ujętych w programie wskazuje na zdecydowanie korzystny ich wpływ na stan środowiska we wszystkich analizowanych elementach. W części przypadków (związanych z etapem realizacji danego przedsięwzięcia) mogą to być krótkoterminowe oddziaływania niekorzystnie. Ostatecznie jednak, w przypadku osiągania zakładanych celów, wskazuje się na przewagę znaczących oddziaływań korzystnie wpływających na funkcjonowanie środowiska i zapewnienie jego odpowiedniej jakości. PGW WP opracowujący projekt dokumentu wziął opinie PPWIS pod uwagę, przed przyjęciem IIaPGW.

5 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski

Wyniki przeprowadzenia SOOŚ:

- wszystkie zgłoszone uwagi i wnioski zostały rozpatrzone przez organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP, sporządzono zestawienie zebranych uwag i wniosków, każda została opatrzona komentarzem w zakresie oceny zasadności i sposobu jej uwzględnienia lub nieuwzględnienia, w przypadku uwag i wniosków częściowo uwzględnionych lub nieuwzględnionych, zostało podane uzasadnienie takiej decyzji,
- zgodnie z art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem dokumentu organ administracji bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych,
- IIaPGW po przeprowadzonej procedurze SOOŚ zawiera:
  - zmiany wynikające ze zmian prawa oraz istotnych zmian projektu VIaKPOŚK - dokumentu stanowiącego materiał źródłowy,
  - zmiany wynikające z procesu opiniowania i konsultacji społecznych,
  - zmiany katalogu działań krajowych,
- PGW WP przyjmuje IIaPGW, do którego dołącza się załączniki wynikające z SOOŚ:
  - Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
  - Pisemne podsumowanie SOOŚ.

6 Informacja na temat postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy oceny nie zidentyfikowały żadnych znacząco negatywnych oddziaływań działań/ustaleń IIaPGW, ponieważ zaplanowane działania mają prowadzić do długoterminowej poprawy i ochrony zasobów wodnych oraz wpływać korzystnie na stan środowiska przede wszystkim ekosystemów od wód zależnych. Oczekuje się zatem, że wdrożenie IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru będzie miało również pozytywny wpływ na obszary transgraniczne, które zależą od stanu wód.

Przeprowadzone na potrzeby niniejszej Prognozy analizy oddziaływań transgranicznych na terytorium Ukrainy, przy uwzględnieniu poziomu szczegółowości ocenianego dokumentu oraz posiadanej wiedzy nt. rodzaju, charakteru i miejsca koncentracji działań przewidzianych w projekcie IIaPGW, pozwoliły na ocenę, że realizacja ustaleń IIaPGW wiąże się z możliwością wystąpienia jedynie pozytywnego oddziaływania na środowisko.

7 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru jest integralną częścią opracowania IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru (Rozdział 5 Monitoring wód) oraz jest także przedmiotem odrębnego opracowania dla PGW WP pt. „Metodyka prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentów IIaPGW” (sierpień 2021 r.), która stanowiła jeden z elementów uwzględnianych w Prognozie oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru (zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1c ustawy o.o.ś.) i została opracowana przed rozpoczęciem konsultacji społecznych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Postanowienia IIaPGW to przede wszystkim zestawy działań zaplanowane w celu poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych, podziemnych oraz ekosystemów od wód zależnych oraz ustalenia IIaPGW dotyczące celów środowiskowych dla każdej jcw.

Monitorowanie skutków realizacji IIaPGW oraz weryfikowanie postępów jego wdrażania stanowi zasadniczy element kontroli osiągnięcia celów środowiskowe ustalonych dla poszczególnych jednolitych części wód oraz dla obszarów chronionych, także przy uwzględnieniu odstępstw od ich realizacji, zastosowanych na podstawie art. 4 RDW.

Kontrola realizacji postanowień IIaPGW odbywać się powinna na dwóch płaszczyznach:

- kontroli efektów środowiskowych zaproponowanych działań poprzez monitorowanie wód oraz obszarów chronionych, w celu stwierdzenia czy osiągnięte zostały cele środowiskowe umożliwiające poprawę lub utrzymanie dobrego stanu wód oraz obszarów chronionych;
- kontroli realizacji/stopnia wdrożenia zaplanowanych działań - realizowanej poprzez raportowanie przez jednostki odpowiedzialne za sprawozdawczość, wskazane w IIaPGW.

Oba wyżej wymienione elementy reguluje RDW oraz polskie prawodawstwo transponujące zapisy dyrektywy, tj. ustawa prawo wodne oraz akty wykonawcze do niej.

Monitoring wód prowadzony jest zgodnie z ustaleniami RDW i RDSM - jest on częścią monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W zależności od badanego elementu oceny wód odpowiadają za niego różne instytucje; są to: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna (PIG-PIB). Główny Inspektor Ochrony Środowiska na podstawie wyników badań i obserwacji dokonuje oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa, a także oceny stanu wód na obszarach dorzeczy.

IlaPGW ma na celu poprawę stanu środowiska wód i ekosystemów od wód zależnych, a jego realizacja będzie w przewadze pozytywnie wpływała na elementy środowiska, w tym na zdrowie i jakość życia ludzi. W Prognozie nie zidentyfikowano ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań, a negatywne oddziaływania będą dotyczyły fazy realizacji inwestycji - będą chwilowe lub krótkoterminowe. IlaPGW nie wskazuje ram realizacji planowanych działań, a wyznacza kierunki niezbędnych do podjęcia działań dla osiągnięcia celów środowiskowych jcw. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko będą realizowane zgodnie z warunkami określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wnioski z Prognozy nie wskazują na potrzebę rozszerzenia lub zmiany zakresu monitoringu realizacji działań zawartego w IlaPGW oraz na zagadnienia organizacyjno-prawne dotyczące podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań ujętych w IlaPGW oraz sprawozdawczość w zakresie postępów ich wdrażania.

W wyniku uzyskanych opinii organów administracji oraz zgłoszonych uwag i wniosków dotyczących m.in. monitoringu ponownie przeanalizowano w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko te zagadnienia i nie stwierdzono konieczności zmian zakresu monitoringu.

Monitoring wód

Zgodnie z art. 349 ustawy prawo wodne monitoring wód ma na celu pozyskanie informacji o:

- stanie wód powierzchniowych i podziemnych oraz o stanie wód obszarów chronionych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych;
- stanie środowiska wód morskich na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich, a także bieżącej oceny stanu środowiska wód morskich.

Monitoring wód prowadzony jest zgodnie z ustaleniami RDW i RDSM oraz jest częścią monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W zależności od badanego elementu wód, różne instytucje odpowiadają za jego prowadzenie:

- Główny Inspektor Ochrony Środowiska¹ odpowiada za:

---

¹ Za wdrażanie PMŚ od 1 stycznia 2019 r. jest odpowiedzialny wyłącznie GIOŚ (art. 4a ust. 1a ustawy z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska; Dz.U. z 1991 roku nr 77 poz. 335 ze zm.).

- prowadzenie badań wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz chemicznych, w tym substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 (zgodnie z art. 349 ust. 3 ustawy prawo wodne),
  - prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych (zgodnie z art. 349 ust. 5 ustawy prawo wodne),
  - wykonanie badań osadów dennych rzek i jezior na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych (zgodnie z art. 349 ust. 6 ustawy prawo wodne),
  - wykonanie badań bioakumulacji substancji priorytetowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114, na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych, oraz badania stanu ichtiofauny na potrzeby klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego, a dodatkowo, jeżeli jest to uzasadnione specyfiką badań, wykonuje badania i obserwacje, o których mowa w art. 349 ust. 3, 5 i 6 ustawy prawo wodne (zgodnie z art. 349 ust. 7 ustawy prawo wodne).
- Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna odpowiada za prowadzenie badań wód powierzchniowych w zakresie elementów hydrologicznych i morfologicznych oraz przekazuje wyniki tych badań ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej, PGW WP, właściwemu organowi IOŚ, właściwym organom ochrony przyrody, a także wszystkim podmiotom wykonującym na zamówienie tych organów i podmiotów prace na potrzeby opracowania oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61, ustawy prawo wodne, oceny stanu wód powierzchniowych, oceny stanu wód podziemnych oraz oceny stanu wód obszarów chronionych (zgodnie z art. 349 ust. 4 ustawy prawo wodne).
  - Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PIG-PIB) wykonuje badania i ocenia stan wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych; w uzasadnionych przypadkach właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska wykonuje uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych (zgodnie z art. 349 ust. 8 ustawy prawo wodne).
  - Główny Inspektor Ochrony Środowiska na podstawie wyników badań i obserwacji, o których mowa powyżej dokonuje oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa, z uwzględnieniem wód przejściowych i wód przybrzeżnych.

W myśl rozporządzenia w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych monitoring jcwp należy prowadzić w taki sposób, by możliwe było:

- zakwalifikowanie jcwp do jednej z pięciu klas jakości wód;
- uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego w każdym obszarze dorzecza;
- ocenienie stanu jcwp w każdym obszarze dorzecza;

- ilościowe ujęcie czasowej i przestrzennej zmienności elementów jakości oraz parametrów wskaźnikowych dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych.

Powyższe założenia są realizowane poprzez prowadzenie pomiarów poziomu i objętości lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym dla stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego lub stanu chemicznego oraz poprzez prowadzenie badań grup wskaźników lub poszczególnych wskaźników jakości wód.

W ramach PMŚ prowadzi się:

- monitoring diagnostyczny - ustalany na podstawie dokumentacji planistycznych;
- monitoring operacyjny - ustalany na podstawie dokumentacji planistycznych lub wyników monitoringu diagnostycznego;
- monitoring badawczy;
- monitoring obszarów chronionych.

Rodzaj prowadzonego monitoringu uzależniony jest od złożoności zidentyfikowanych problemów danej jcwp (presji). Na potrzeby analiz monitoringowych wykorzystywane są punkty pomiarowo-kontrolne (ppk) projektowane w ramach PMŚ jako reprezentatywne dla danej jcw. Ustalona przez PMŚ sieć monitoringowa stanowić będzie źródło danych pozyskiwanych w ciągu całego IV cyklu planistycznego dla danej jcw. Przy wskazywaniu reprezentatywnych ppk uwzględniane są aktualne wykazy jcwp oraz obszarów chronionych.

Zasady organizacji i funkcjonowania PMŚ prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie opracowywanym przez GIOŚ i zatwierdzanym przez ministra właściwego ds. klimatu. Program ten jest wypełnieniem przepisu art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy o IOŚ. Programy PMŚ były uchwalane od 1991 r. na okresy trzyletnie. Ostatni trzyletni program obejmował lata 2013-2015. Aktualny program PMŚ obowiązuje na lata 2020-2025 i zastępuje program PMŚ na lata 2016-2020.

W rozdziale 5 projektu IIaPGW przedstawiono obszerną informację o zasadach projektowania monitoringu i wykonywania oceny stanu wód, bazując na stanie prawnym obowiązującym na koniec cyklu planistycznego 2016-2021 wraz ze wskazaniem zmian prawnych w tym okresie oraz syntetycznym opisem projektu sieci monitoringu na lata 2022-2027, który ostatecznie zatwierdzany będzie zgodnie z zasadami PMŚ. Dodatkowo rozdział 15 IIaPGW wskazuje informacje dotyczące częstotliwości prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1 ustawy prawo wodne. Nie zostały zidentyfikowane konieczne do uwzględnienia inne niż wskazane w rozporządzeniu w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych zasady, częstotliwość oraz kryteria zmiany częstotliwości monitoringu.

Dążąc do zapewnienia możliwie pełnego obrazu stanu jcw dokonywane są zmiany w zakresie zarówno liczby jcw monitorowanych, jak również zakresu prowadzonego monitoringu. Na cykl planistyczny objęty projektem IIaPGW tj. 2022-2027, planowane jest zwiększenie liczby punktów pomiarowo-kontrolnych w obrębie obszaru dorzecza Dniestru co umożliwi zbadanie rzeczywistego wpływu

skutków środowiskowych wdrażania zestawów działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych. W trakcie sześcioletniego cyklu planistycznego szczegółowe informacje dotyczące aktualnych wyników badań monitoringowych publikowane są w ramach PMŚ i dostępne dla zainteresowanych. GIOŚ dokonuje również ocen stanu jcw, które wykorzystywane m.in. na potrzeby przeprowadzenia, w ramach każdej aktualizacji PGW, oceny stopnia spełnienia celów środowiskowych jcw oraz postępu w ich osiąganiu. Każda aktualizacja planów gospodarowania wodami prezentuje informacje o dokonanych zmianach, aktualizacjach w stosunku do treści prezentowanych w dokumencie wyjściowym (aPGW). Cykl planistyczny 2016-2021 stanowił okres wprowadzenia szeregu zmian mających istotny wpływ na treść IIaPGW, uwarunkowania, jak również podstawowe elementy planistyki gospodarowania wodami tj. wykazy jcw. IIaPGW prezentuje wyniki dokonanej weryfikacji i aktualizacji układu planistycznego tj. nowy wykaz jcwp (po weryfikacji i aktualizacji granic zlewni), jcwpd (m.in. odniesienie jcwpd do granic obszarów dorzeczy) i zmiany rejestru obszarów chronionych. Wprowadzone zmiany mają istotne znaczenie między innymi również dla dokonywanej w ramach każdej aktualizacji PGW oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych. Ocena ta stanowi element podsumowujący efekt realizacji ustaleń aPGW dając obraz osiągniętych rezultatów w postaci jcw z potwierdzonych osiągniętych celem środowiskowym.

Kolejnym elementem jest przeprowadzana ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych będącego procesem kontynuowanym w każdej kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami. Dla zachowania ciągłości procesu w IIaPGW przedstawiono oceny postępu zarówno w odniesieniu do układu jednostek planistycznych obowiązującego w aPGW (2016-2021) - jako element sprawozdawczy dla zakończonego cyklu planistycznego, ale również dla nowego, układu jednostek planistycznych (IIaPGW) co umożliwi ocenę postępu w osiąganiu celów w kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Ze względu na charakter ocenianego dokumentu, nastawionego na poprawę stanu środowiska wód i ekosystemów od wód zależnych, w kontekście prognozowanych oddziaływań na inne komponenty środowiska niż wody, zaprezentowanych w rozdziałach 5-7 niniejszej Prognozy, należy przyjąć, że wdrożenie ustaleń IIaPGW będzie generalnie pozytywnie wpływało na inne komponenty środowiska, w tym na zdrowie i jakość życia ludzi.

W Prognozie nie zidentyfikowano ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań, w tym takich które wymagałyby zastosowania indywidualnych środków minimalizujących, czy działań kompensacyjnych - wymagających kontroli na etapie ich wdrażania. Nieliczne zidentyfikowane potencjalnie negatywne oddziaływania dotyczą działań technicznych z obszaru gospodarki komunalnej (modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa kanalizacji w aglomeracji Kudowa Zdrój) mają charakter krótkoterminowy (związany z fazą budowy) i/lub lokalny.

Możliwości oraz warunki realizacji przedsięwzięć należących do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem będą każdorazowo nakładane po przeprowadzeniu procedury wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko, bazujących na zdecydowanie bardziej szczegółowych (aniżeli ma to miejsce w niniejszej Prognozie) danych dotyczących lokalizacji, charakteru, zakresu oraz sposobu realizacji danego przedsięwzięcia, określany będzie wpływ

planowanej inwestycji na środowisko oraz formułowane wnioski m.in. w zakresie elementów stanu środowiska wymagających kontroli. IIaPGW nie wskazuje ram realizacji planowanych działań a wyznacza kierunki niezbędnych do podjęcia działań dla osiągnięcia celów środowiskowych jcw tj. osiągnięcie dobrego stanu albo jego utrzymanie w przypadku jcw które ten stan osiągnęły.

Tym samym na poziomie dokumentu IIaPGW, nie stwierdza się konieczności rozszerzenia zakresu monitorowanych elementów poza zakres opisanych powyżej elementów monitoringu wód i obszarów chronionych.

Prowadzony monitoring PMŚ i wykonywane na jego podstawie analizy i oceny wskazujące m.in. osiągnięcie celów środowiskowych to elementy pozwalające na uzyskanie informacji dotyczących efektów wdrożenia ustaleń planów gospodarowania wodami.

Monitoring obszarów chronionych

Ocenę realizacji celów (wodno)środowiskowych w zakresie obszarów chronionych realizują jednostki pełniące nadzór nad danym obszarem, wykorzystując dostępne dane w postaci planów ochrony, planów zadań ochronnych, wyników PMŚ w zakresie siedlisk przyrodniczych i gatunków wymienionych w załącznikach Dyrektyw Siedliskowej i Ptasiej, a także danych literaturowych oraz innych opracowań i ekspertyz.

Plany ochrony i plany zadań ochronnych

Zgodnie z art. 18 ustawy o ochronie przyrody dla parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz parków krajobrazowych sporządza się plany ochrony. Kluczowym ich elementem jest charakterystyka i ocena stanu przyrody, która wraz z identyfikacją zagrożeń stanowi podstawę do opracowania działań ochronnych, w tym działań mających na celu realizację celów (wodno)środowiskowych obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. W przypadku obszarów Natura 2000, zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie przyrody sporządza się plan zadań ochronnych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (obejmuje on m.in. zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony, ocenę ich stanu w oparciu o parametry wykorzystywane w monitoringu przyrody realizowanym w ramach PMŚ, ustalenie celów działań ochronnych oraz ustalenie działań ochronnych, w tym wskazanie działań zapewniających monitoring osiągnięcia celów, w celów tym (wodno)środowiskowych obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Plany ochrony sporządzane są na okres 20 lat, plany zadań ochronnych natomiast - 10 lat.

Monitoring przyrody w ramach PMŚ

Zgodnie z art. 112 ustawy o ochronie przyrody, implementującej zapisy Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) oraz Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (tzw. Dyrektywy Ptasiej)

do obowiązków Państwowego Monitoringu Środowiska należy prowadzenie monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Poza siecią Natura 2000 w monitoringu przyrody uwzględniono również obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie wyznaczone na podstawie RDW.

Podobnie jak w przypadku monitoringu wód, w zakresie przyrody zasady organizacji i funkcjonowania PMŚ prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie opracowywanym przez GIOŚ i zatwierdzanym przez ministra właściwego ds. klimatu. Program ten jest wypełnieniem przepisu art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Programy PMŚ były uchwalane od 1991 r. na okresy trzyletnie. Ostatni trzyletni program obejmował lata 2013-2015. Aktualny program PMŚ obowiązuje na lata 2020-2025 i zastępuje program PMŚ na lata 2016-2020.

Monitoring obejmuje m.in.:

- Monitoring ptaków - Monitoring Ptaków Polski (MPP) obejmuje monitoring gatunków lęgowych, przelotnych oraz zimujących. Jego celem jest zapewnienie informacji o stanie populacji wybranych gatunków ptaków w Polsce dla potrzeb oceny skuteczności metod ochronnych, jak również zgromadzenie danych niezbędnych do wypełnienia obowiązków sprawozdawczych wynikających z Dyrektywy Ptasiej. Monitoring opiera się na metodykach dostosowanych do specyfiki monitorowanej grupy lub gatunku.
- Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych - obejmuje siedliska przyrodnicze i gatunki wymienione w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej, a także rzadkie lub szczególnie narażone na wyginięcie w skali kraju gatunki roślin. Ma na celu określenie stanu zachowania monitorowanych typów siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt i gatunków roślin w skali w regionów biogeograficznych: morskiego, alpejskiego i kontynentalnego. Podobnie jak w przypadku monitoringu ptaków opiera się na metodykach dostosowanych do specyfiki monitorowanego siedliska lub gatunku. Wyniki wykorzystywane są w zarządzaniu obszarami Natura 2000 oraz do oceny skuteczności działań ochronnych.

Poszczególne elementy przyrody, w tym monitoring ptaków, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków monitorowane są w cyklach niezależnych od cyklu planistycznego planów gospodarowania wodami.

Monitorowanie realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami

Monitorowanie realizacji działań ujętych w IIaPGW regulują zapisy art. 328 ustawy prawo wodne. Zgodnie z cytowanym artykułem Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami. W tym celu:

- Wody Polskie;
- wojewodowie;
- marszałkowie województw;
- wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast;

w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami i przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego.

Natomiast sposób sprawozdawania reguluje Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich (Dz.U. z 2018 r. poz. 2390).

W załączniku 1 do ww. rozporządzenia przedstawiono zakres informacji przekazywanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, wojewodów, marszałków województw, wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast i dyrektorów urzędów morskich w rocznych sprawozdaniach z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Są to:

- ogólne informacje dotyczące podmiotu odpowiedzialnego za realizację działania
- informacje dotyczące działania:
  - Obszar dorzecza, którego dotyczy działanie;
  - Nazwa jednolitej/ych części wód objętej/ych działaniem;
  - Kod jednolitej/ych części wód objętej/ych działaniem;
  - Lokalizacja działania, a w przypadku działania o charakterze punktowym - współrzędne geograficzne w układzie WGS84;
  - Kategoria działania;
  - Grupa działania;
  - Nazwa działania;
  - Rodzaj działania (podstawowe/uzupełniające);
  - Opis działania;
  - Wskaźnik stopnia realizacji działania;
  - Planowany koszt realizacji działania (w zł);
  - Całkowity koszt realizacji działania według stanu faktycznego w podziale na lata realizacji działania (w zł);
  - Harmonogram realizacji działania według planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
  - Źródło finansowania działania (środki krajowe/środki europejskie, w tym nazwa programu, jeżeli dotyczy/inne środki - podać jakie);
  - Kwota dofinansowania realizacji działania ze środków europejskich w podziale na lata realizacji działania;

- Status realizacji działania według stanu na dzień 31 grudnia roku, którego dotyczy sprawozdanie (nierozpoczęte, w trakcie przygotowania, w trakcie realizacji, zakończone);
- Informacja czy realizacja działania jest zgodna z harmonogramem realizacji działania;
- Informacja, czy występują opóźnienia w realizacji działania;
- Informacja o przyczynach opóźnień (finansowe/organizacyjne/legislacyjne/inne przyczyny - podać jakie);
- Informacja o podjętych działaniach zaradczych.
- status realizacji działania:
  - Zaawansowanie prac w stosunku do harmonogramu realizacji działania (w %);
  - Data rozpoczęcia realizacji działania;
  - Termin zakończenia/przewidywany termin zakończenia realizacji działania;
  - Opis stanu realizacji działania według stanu na dzień 31 grudnia roku, którego dotyczy sprawozdanie;
  - Dodatkowe uwagi.

Coroczne sprawozdania z wykonanych działań zawartych w IIaPGW stanowiąc będą podstawę do zweryfikowania stopnia realizacji IIaPGW, w powiązaniu z wynikami monitoringu prowadzonego w ramach PMŚ.

Weryfikacja realizacji niniejszej Prognozy nastąpi również w trakcie przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej i opracowania innych dokumentacji planistycznych sporządzanych na potrzeby kolejnej aktualizacji Planu dla każdego obszaru dorzecza.

Prognoza oraz wnioski płynące z przeprowadzonych na potrzeby jej opracowania analiz ocennych pozostają bez wpływu na zakres monitoringu realizacji działań zawartego w projekcie IIaPGW.

W zestawach działań stanowiących załącznik do IIaPGW dla każdego działania określony został zakres rzeczowy, wskaźnik oceny postępu we wdrażaniu oraz skuteczności wdrożenia, które stanowią podstawowe informacje niezbędne w procesie monitorowania statusu wdrożenia postanowień IIaPGW. Załącznik 5 do projektu IIaPGW określa m.in. harmonogram realizacji poszczególnych działań jak również jednostki odpowiedzialne za wdrożenie oraz sprawozdawczość.

Z uwagi na to, iż w Prognozie nie stwierdzono konieczności/zasadności proponowania rozwiązań alternatywnych w stosunku do tych zaproponowanych w projekcie IIaPGW (uzasadnienie znajduje się w rozdziale 8.3 Prognozy) nie zmienia się katalog działań ani zbudowane na jego podstawie zestawy działań dla poszczególnych kategorii wód, tym samym nie zmienia się zakres rzeczowy potwierdzający status ich realizacji. Prognoza i wnioski z niej płynące nie mają również wpływu na zagadnienia organizacyjno-prawne dotyczące podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań ujętych w dokumencie IIaPGW oraz sprawozdawczość w zakresie postępów ich wdrażania.